

[Damsgaard.]

løbenes fordeling på løsningen af de enkelte opgaver bør være sådan eller sådan. Men jeg synes, at der ved denne lejlighed er grund til at udtrykke tilfredshed med, at arbejdet med denne kortlægning af de forskellige områders investeringsønsker er taget op. Vi har fra venstres side igennem adskillige år presset på for at få sådanne samlede opstillinger, som kunne danne grundlag for en mere sammenhængende vurdering af de enkelte investeringsopgaver i forhold til hinanden og over for de krav, som på andre områder melder sig.

Vi nåede ganske vist for nogle år siden et skridt i den rigtige retning, da der i forbindelse med finanslovsforslagene blev fremlagt 5 års oversigter for enkelte af det offentliges store investeringsområder. Men det må vel også erkendes, at det kun var et beskedent skridt, al den stund det moderne samfunds udvikling har understreget behovet for, at netop anlægs- og investeringsvirksomheden på mangfoldige områder må ses og overvejes på meget længere sigt end de 5 år, som vi dér nåede frem til.

Det spørgsmål må da også melde sig, hvorvidt den nuværende form for bevillinger over de 1-årige finanslove egentlig på alle områder er den mest hensigtsmæssige. Det kan jo ikke nægtes, at for mange af de bevillinger f. eks. i det foreliggende finanslovsforslag, som folketinget skal tage stilling til, er denne stillingtagen i højere grad formel end reel.

Jeg tænker ikke her i første række på de tilfælde, hvor de to regeringspartiers ministre på forhånd har bundet sig selv og de to partier til nøje fastlagte forslag, som derefter præsenteres folketinget til afstemning. Det spiller jo undertiden også en rolle, men det, jeg tænker på her, er de efterhånden flere og flere områder, hvor det ene års A gør det næste års B til en uomgængelig nødvendighed.

Vi er jo på adskillige investeringsområder nået temmelig langt i dette alfabet, og det ville vel være naturligt, om vi fremover også overvejede finanslovens udformning og dermed folketingets mulighed for i sammenhæng at vurdere disse store opgavers rangfølge og løsning ud fra denne udvikling.

Når jeg har udtrykt min tilfredshed med,

at arbejdet med disse investeringsoversigter på forskellige områder er taget op, må jeg imidlertid føje til, at disse områdeoversigter kan indebære en betydelig fare for en slags kapløb om at få placeret sine specielle ønsker så langt fremme som muligt til skade for behov, som ud fra en samlet vurdering måske ikke er mindre påtrængende.

Der er vel ikke mange områder, hvor en helhedsvurdering og en helhedsløsning i højere grad trænger sig på end netop ved disse store investeringer. Derfor bliver det regeringens og folketingets opgave ikke alene at tage stilling til, om dette eller hint projekt er ønskeligt, men tillige ud fra en helhedsvurdering af krav og kræfter i vort samfund at tildele de enkelte opgaver en plads i rækken; for så længe vi ikke i vort samfund er i stand til straks at opfylde ethvert tænkeligt menneskeligt ønske, må det jo nødvendigvis være sådan, at meget kan ønskes, noget kan opfyldes, medens andet må vente.

Det er som sagt ikke disse investeringsoversigter og de ønsker, som udtrykkes deri, vi i dag skal tage stilling til. Alligevel tegner de et perspektiv og rejser spørgsmål, som vi i en finanslovdebat ikke kan komme uden om. Man kan ud fra disse oversigter gætte på, at det offentliges investeringskrav for den kommende snes år vil løbe op i en størrelse af 80-90 milliarder kr. Lad det være lidt mere eller lidt mindre, men der kan næppe være tvivl om, at fremtiden vil stille os over for ganske enorme krav til de offentlige investeringer ikke alene inden for undervisning, uddannelse og trafik, men også inden for f. eks. sygdomsbekæmpelse. Hjælpen til de underudviklede lande, hvor vi jo ikke må glemme vor mest nærliggende opgave, Grønland, vil også i vid udstrækning have investeringens karakter.

Behovet for investeringer inden for det offentliges område vil være enormt, men lad os ikke derfor forledes til at tro, at opgaverne inden for de private erhverv vil være mindre påtrængende eller mindre vigtige. Nødvendigheden af at udnytte den tekniske og økonomiske udviklings muligheder vil fremover stille stærkt voksende krav til den private investering, hvis vi skal sikre befolkningen tilfredsstillende arbejdspladser.